

1

Metinde geçen temel ilkeye göre birlik taşıyan bir varlık en uygun olarak nereden çıkmış sayılır?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 1

Tek bir kaynaktan ve tek bir kudretin tasarrufundan çıkmış sayılır.

2

Bir varlığın düzenli, ölçülü ve canlılık bakımından kuşatıcı bir yapıda olması neyi gösterir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 2

Birden çok karışık sebebin değil,
güçlü ve hikmet sahibi tek bir
failin eseri olduğunu gösterir.

3

Birden fazla, şuursuz ve düzensiz sebebe böyle bir varlığı vermek niçin akıldan uzak görülür?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 3

Çünkü karışıklık çıkaran çok sayıda sebebin kusursuz birlik ve düzen meydana getirmesi makul görülmez.

4

Metinde maddî sebeplerin etkisi
hangi yolla gerçekleşir
denilmektedir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-
sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 4

Doğrudan temas ve yakın müdahale ile gerçekleşir.

5

Maddî sebepler canlıların daha çok hangi kısmına ulaşabilir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 5

Dış yüzüne yaklaşabilir; iç yapısına nüfuz etmeleri açıklanmaz.

6

Canlıların iç tarafı, dış tarafıyla
karşılaştırıldığında nasıl tasvir
edilir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-
sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 6

Daha düzenli, daha ince ve sanat bakımından daha üstün gösterilir.

7

Küçük canlıların yapısı hakkında
nasıl bir değerlendirme yapılır?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-
sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 7

Çok küçük olmalarına rağmen sanat ve yaratılış bakımından büyük varlıklardan bile daha hayret verici oldukları söylenir.

8

Kör, sağır, kaba ve şuursuz sebeplere bu sanatlı yapıları isnad etmenin sonucu nasıl ifade edilir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 8

Bunun ancak çok büyük bir gaflet ve duyarsızlıkla kabul edilebileceği ifade edilir.

9

Üçüncü imkânsızlık kısmında
savunulan ana düşünce nedir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-
sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 9

Birlik ve düzen taşıyan varlıkların çoklu sebeplere değil, tek bir yaratıcı kudrete dayandığı düşüncesidir.

10

Metinde çoklu ellerin devreye girmesi hangi olumsuz sonuçlarla ilişkilendirilir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 10

Ayrılık, çatışma ve düzensizlikle ilişkilendirilir.

11

Bir varlıkta hassas ölçü ve sağlam düzen bulunması, sebepler konusunda hangi sonuca götürür?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 11

Şuursuz ve dağınık sebeplerin
bunu yapamayacağı sonucuna
götürür.

12

Metne göre sebeplerin çalışması
için hangi şart gereklidir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-
sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 12

Yakınlık ve temas gereklidir.

13

Bu şart canlıların iç yapısı söz konusu olduğunda neden yetersiz kalır?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 13

Çünkü sebeplerin eli sadece dışa
uzanır; içteki ince düzeni
açıklayamaz.

14

İç yapının dıştan daha ileri bir düzen göstermesi hangi düşünceyi destekler?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 14

Gerçek failin maddî sebepler değil, her şeyi bilen ve kudreti yeten bir yaratıcı olduğunu destekler.

15

Parçanın sonunda sebeplere isnad eden kişi hakkında nasıl bir zihnî durum tasviri yapılır?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 15

Gerçeđi göremeyecek derecede manevî körlük ve sağırlık içinde olduğu tasvir edilir.

16

Metnin son cümlesindeki sert
uyarı, hangi yanlış tavra
yöneliktir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-
sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 16

Şuursuz sebepleri gerçek yaratıcı gibi görme yanlışına yöneliktir.

17

Metinde yer alan kaideyi kendi cümleleriyle özetler misin?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 17

Gerçek bir birlik taşıyan şeyin kaynağı da birlik sahibi olmalıdır.

18

Bu kaide özellikle hangi tür varlıklar için daha açık bir delil sayılıyor?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 18

Düzeni çok gelişmiş, ölçüsü hassas
ve canlılık yönü geniş olan
varlıklar için.

19

Çok sayıda sebebin “ihtilaf ve keşmekeş”e yol açacağı düşüncesi neyi anlatır?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 19

Birden çok bağımsız etkinin aynı işte uyumu bozmasının beklendiğini anlatır.

20

Sebepler hem çok, hem cansız,
hem bilgisiz olunca neden daha
da problemlili hale gelir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-
sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 20

Çünkü böyle özellikler düzen kurmayı değil, rastgeleliği ve uyumsuzluğu çağırır.

21

Metin, sebeplerin dış kısma temasıyla iç yapının meydana gelişini niçin yeterli görmez?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 21

Çünkü asıl incelik ve üstün sanat
iç tarafta görülür; dıştan
dokunmak bunu açıklamaz.

22

Küçük canlıların büyüklerden daha
şaşırtıcı bulunması hangi mesajı
verir?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-
sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 22

Büyük­lüğün değil, yaratılıştaki
ince sanatın esas delil oldu­ğunu
gösterir.

23

Parçanın genel sonucuna göre
hakikate uygun nisbet nasıl
yapılmalıdır?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-
sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 23

Varlıklar, şuursuz sebeplere değil,
tek ve hikmet sahibi yaratıcıya
nisbet edilmelidir.

24

Parçanın vardığı son hükmü kısa olarak nasıl ifade edersin?

11sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi

Cevap 24

Böyle varlıkları tabî sebeplere bağlamak, akıl ve basiretten uzak bir değerlendirmedir.